

Riktlinjer för nominering av nämndemän till Malmö Tingsrätt 2019

Under perioden 15/5 – 10/6 2019 pågår Malmömoderaternas nomineringsprocess inför valet av nämndemän för kommande fyraårsperiod (2020-01-01—2023-12-31).

Anmälan kan endast ske genom att senast 2019-06-10 fylla i den blankett som finns på <https://malmomoderaterna.se/ting/>

Efter beredning av KF-gruppens valberedning fastställer den moderata KF-gruppen våra 47 namn och Malmös kommunfullmäktige väljer sedan nämndemännen vid sitt sammanträde den 5 september 2019.

Generella principer, fastställda av riksorganisationen

1. En nämndeman är en lekmannadomare. Syftet med nämndemannasystemet är bland annat att säkerställa allmänhetens insyn i domstolarnas beslut. Genom att ha inflytande över avgörandena bidrar nämndemännen till att upprätthålla förtroendet för rättsväsendet och skapa legitimitet för domstolarnas avgöranden. Därtill har nämndemännen även en demokratisk funktion genom att de som allmänhetens representanter kan bevaka att domstolarna är oberoende och självständiga från otillbörlig påverkan från enskilda, myndigheter och organisationer.

Att vara nämndeman är därför ett stort ansvar, både utifrån de konsekvenser rättens beslut har för enskilda individer men också som upprätthållare av förtroendet för svenskt rättsväsende. Att vara nämndeman är inget partipolitiskt uppdrag såsom de flesta andra uppdrag i kommuner och landsting. Man sitter inte som nämndeman i domstol för att driva sin egen eller Moderaternas uppfattning i en viss fråga, utan för att avgöra frågan om skuld och påföljd utifrån gällande svensk lagstiftning. Det ska göras självständigt och helt utan påverkan från Moderaterna eller någon annan part.

2. Urvalet av nämndemän ska i största möjliga mån spegla allmänhetens sammansättning.

3. Nominerad ska vara medlem i Moderaterna, ha undertecknat partiets kandidatförsäkran och vara införstådd med vad uppdraget som nämndeman innebär.

4. Nominerade ska inte samtidigt inneha uppdrag på flera olika ställen inom rättsväsendet eller hamna i situationer där man riskerar att pröva sina egna politiska beslut i region/landsting eller kommun. Därför ska man inte samtidigt vara nämndeman i tingsrätt och hovrätt.

5. En nämndeman bör inte tjänstgöra på samma domstolstyp/instans längre än två mandatperioder.

Lämplighet

1. Vid nominering av nämndemän ska personens lämplighet prövas av nominerande entitet i partiet. Vägledande är kandidatens omdömesförmåga, självständighet, laglydnad och övriga omständigheter som kan anses vara viktiga för uppdraget. För att stärka medborgarnas förtroende för rättsväsendet bör nämndemän ha sådana personliga egenskaper som allmänt sett är förtroendeingivande.

Ytterst är en nämndemans lämplighet en fråga för domstolen, men vi som parti bär ett stort ansvar för att nominera personer som kan bära uppdraget på ett förtroendefullt sätt.

2. En kandidat till uppdrag som nämndeman ska inte själv vara dömd för brott. Ett utdrag från belastningsregistret görs av domstolen när man utses och dessa blir då en offentlig handling. Redan i rekryterings- och nomineringsprocessen bör kandidat vara öppen med förhållanden – även tillbaka i tid – som kan anses utgöra ett hinder för att kunna väljas till uppdraget.
3. Nominerande entitet i partiet bör i så stor utsträckning som möjligt säkerställa att personer som nomineras har god vandel, har ett stort förtroendekapital, sunda värderingar och inte är dömd för brott.
4. Kandidat till nämndeman ska vara svensk medborgare, myndig och fri från förvaltare. Nominerande entitet i partiet bör också säkerställa att kandidaten har fullgoda kunskaper i svenska språket.
5. En nämndeman ska följa gällande regler och lagstiftning avseende hantering av arvoden och ersättning för förlorad arbetsinkomst.
6. Konkursfrihet är ett krav för att vara nämndeman.
7. Den som agerar olämpligt i sitt uppdrag som nämndeman kan av domstolen komma att frigöras från sitt uppdrag. Frågan om medlemskap och uteslutning ur partiet kan moderaterna komma att prövas vid misskötsamhet.

Yrkesmässiga hinder

1. Åklagare, polis, advokat eller om kandidaten har annat yrke som typiskt sett för andras talan utgör ett hinder för att kunna vara nämndeman.
2. Roller eller yrken inom rättsvårdande myndigheter kan vara olämpliga att kombinera med rollen som nämndeman, då man kan riskera att hamna i en lojalitetskonflikt gentemot kollegor eller i en bedömning av kollegors arbete.

Rekommendationer

1. Domstolar, eller enskilda lagfarna domare, får inte göras delaktig i partiets nominering av nämndemän eller rekommendera enskilda personer såsom nämndemän.
2. Lekmannadomare ska nomineras oberoende av domstolarna.